

การพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา

THE TEACHER DEVELOPMENT THROUGH THE PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY CONCEPT TO ENHANCE THE LITERACY OF PRIMARY STUDENTS

สุภาวดี ปกครอง*

Supawadee Pokkrong*

สุวัฒน์ จุลสุวรรณ**

Suwat Julsuwan**

* นักศึกษาปริญญาเอก สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

* Ph.D. Candidate, Educational Administration and Development, Faculty of Education, Mahasarakham University

* Email: pokkrong1977@gmail.com

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และปริญญาเอก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

** Assistant Professor and Ph.D., Faculty of Education, Mahasarakham University

** Email: suwat.29012505@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาระบบพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา 2) เพื่อประเมินผลการใช้ระบบพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 763 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่นำระบบไปใช้ จำนวน 1 โรงเรียน โดยใช้เทคนิคการเลือกแบบเจาะจง กลุ่มเป้าหมายคือ ครู จำนวน 11 คน นักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 75 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินผลระบบ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ แบบทดสอบการอ่านการเขียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified) ผลการวิจัยพบว่า ระบบพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินการใช้ระบบพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ดังนี้ 1) ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความพึงพอใจต่อการใช้ระบบพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านออกเขียนได้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การพัฒนาครู ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การอ่านการเขียน

Abstract

The research aimed 1) to develop the teacher development system through the professional learning community, and 2) to evaluate the use of teacher development system through the professional learning community for literacy of primary students. The samples were 763 school administrators and teachers of the primary schools. They were derived by a multi-stage random sampling technique. The informant group was the administrators and primary school teachers who used the system of 1 school by using a specific selection technique. The target group consisted of 11 teachers and the experimental group of 75 students. The research instruments were the evaluation form for the system, the current and desirable states questionnaire, and reading - writing tests. Statistics used in data analysis were mean, standard deviation, t-test and modified priority needs index. The research found that the teacher development system through the professional learning community for literacy of primary students were found to be suitable, possible, and useable at the highest level, The evaluation of teacher development system through professional learning community for literacy of primary students showed that 1) the teachers had knowledge and comprehension in learning activity management with posttest level higher than the pretest, with statistical significance at .05, 2) the teachers had the ability to manage learning at the highest level; 3) the satisfaction of using teacher development system through the professional learning community for literacy of primary students were at the highest level; and 4) students were able to read and write in higher level with posttest development level higher than the pretest, with statistical significance at .05.

Keywords: Teacher Development, Professional Learning Community, Literacy

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยได้ระบุหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และได้กำหนดหลักการดำเนินการไว้ในหมวด 7 มาตรา 52 ว่า “กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) จากกระแสของการปฏิรูปการศึกษาของไทยในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งได้แนวทางที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ (Darling-Hammond and Robert Rothman, 2011)

ปัจจุบันจึงมีนโยบายให้ครูทุกคนได้รับการพัฒนาจากหน่วยงานและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทุกปี ครูต้องเข้ารับการพัฒนา โดยมีองค์การทำหน้าที่ด้านการพัฒนาครูโดยเฉพาะ และมีคู่มือพัฒนาให้ครูเข้ารับการพัฒนาตนเองตามต้องการในแต่ละปีจากมหาวิทยาลัยที่ได้รับมอบหมายจากรัฐ มีการสร้างเครือข่ายการพัฒนา มีระบบ พี่เลี้ยงหรือครูต้นแบบ (master teachers) เพื่อช่วยครู มีระบบการนิเทศติดตามและพัฒนากิจการงานของครูในชั้นเรียน (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2557)

จากการศึกษาปัญหาในการพัฒนาครูจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.) สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) พบว่า ที่ผ่านมา หน่วยงานต่างๆ ยังขาดเอกภาพและทิศทางในการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ขาดระบบและกลไกสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ขาดการวางแผนที่เป็นระบบ ขาดการต่อเนื่องในการพัฒนา หลักสูตรการพัฒนาครูยังไม่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาตนเองของครู ครูไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนตามแนวปฏิรูปได้ (สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา, 2548)

การอ่านและการรู้หนังสือ เป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้และการพัฒนาชีวิตสู่ความสำเร็จ การอ่านอย่างคล่องแคล่วและเข้าใจความหมายจะนำมาซึ่งความรู้พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดสื่อสารความรู้ความคิดให้ผู้อื่นทราบและเข้าใจได้ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 การอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้เป็นพื้นฐานที่สำคัญอันดับแรกๆ ของการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2559, น. 2) ปัจจุบันยังมีนักเรียนที่มีปัญหาอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้อยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งการอ่านออกเขียนได้ ถือเป็นพื้นฐานและหัวใจสำคัญในการเรียนรู้ในทุกๆ วิชา ซึ่งหากนักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้จะส่งผลถึงการเรียนรู้ในวิชาอื่นๆ ให้มีปัญหาดำเนินไปด้วย ย่อมเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาตนเอง (ฟาฏินา วงศ์เลขา, 2558) ครูไทยยังคงมีข้อจำกัดในหลายประการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนในเชิงลึก ทั้งในด้านเนื้อหาสาระที่สอนวิธีการสอน ครูขาดทักษะใหม่ๆ ในการทำหน้าที่ครูยุคใหม่ที่เน้นบทบาทการสอนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งปัญหาครูขาดการแลกเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอน และปัญหาการปฏิบัติงานสอนจริง อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพครู (มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2556)

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู เป็นเครื่องมือสำหรับให้ครูรวมตัวกันเป็นชุมชน (Community) ทำหน้าที่เป็นผู้นำและขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในระดับปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นการปฏิรูปที่ครูร่วมกันดำเนินการหัวใจของการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดีขึ้นอยู่ที่การเรียนรู้ที่ครูร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และร่วมกันตีความ ทำความเข้าใจผลที่เกิดขึ้น แล้วนำมาคิดหาวิธีปรับปรุงการเรียนรู้ของศิษย์ เป็นหนทางที่ต่อเนื่องยั่งยืนของการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2557) สอดคล้องกับ Lewis and Andrews (2004) ที่ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ช่วยให้การสอน

ของครูในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพและนักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพทั้งด้านวิชาชีพของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน สอดคล้องกับผลการดำเนินโครงการพัฒนาระบบกลไกและแนวทางการหนุนเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน ที่พบว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถแก้ไขปัญหาการอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาได้ (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2557)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อช่วยให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยกันคิดแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ของนักเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา
2. เพื่อประเมินผลการใช้ระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา

แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นแนวคิดที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีทางปรัชญาและสังคมวิทยาของความเป็นชุมชน ซึ่งเป็นลักษณะร่วมกันของพฤติกรรมที่ถูกสร้างขึ้นโดยการแลกเปลี่ยนหรือแบ่งปันเป้าหมายและค่านิยม รวมทั้งการพบปะติดต่อกันระหว่างบุคคลอย่างเป็นประจำ ดังนั้นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูมีความผูกพันและนักเรียนมีความเกี่ยวข้องกับงานของโรงเรียน ส่วนอีกแนวคิดหนึ่งมาจากว่า โรงเรียนต้องมีการยกระดับและส่งเสริมลักษณะทางอาชีพของครูให้สูงขึ้นก่อนที่จะพยายามส่งเสริมงานทางวิชาการ เพื่อพัฒนานักเรียน (Bryk, Camburn, and Louis, 1999) และจากการศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจากนักวิชาการเช่น วิจารณ์ พานิช (2556) วรลักษณ์ ชูกำเนิด และเอกรินทร์ สังข์ทอง (2557) และ Hord (1997) พบว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีองค์ประกอบดังนี้ คือ 1) ค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วม 2) ภาวะผู้นำร่วม 3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4) การทำงานเป็นทีม 5) ชุมชนกัลยาณมิตร และสามารถนำเอาหลักการและวิธีการต่างๆ มาสังเคราะห์และประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน สรุปเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 การกำหนดเป้าหมาย ได้แก่ การตรวจสอบความพร้อมของโรงเรียนและบุคลากร การเชิญชวนภาคีมาพูดคุย การค้นหาครูเพื่อศิษย์ การกำหนดความคาดหวังระดับสูง การพัฒนาวิสัยทัศน์

1.2 การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ วางแผนด้วยความร่วมมือ การใช้กลุ่มเล็กๆ การจัดวงความรู้ หมุนเกลียวความรู้ สร้างชุมชนการเรียนรู้ การสร้างพันธกิจร่วมกัน การระบุนโยบายร่วมกัน ระบุนโยบายและอุปสรรค พัฒนามาตรฐานหลักสูตรแบบประเมินและคู่มือพัฒนาครู สร้างสิ่งแวดล้อมวางแผนเพื่อความสำเร็จ ผักผ่อนร่างกายและหลอเลี้ยงสมอง เริ่มต้นด้วยการเรียนรู้ สร้างทฤษฎีของการเปลี่ยนแปลง พิจารณาและตัดสินใจเลือกแนวทาง

1.3 ชื่นชมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การปฏิบัติ ได้แก่ ใช้การเปลี่ยนแปลง ตรวจสอบผลการนำไปใช้

1.4 ชื่นสะท้อนผล ได้แก่ การสะท้อนผลและนำเสนอสู่สาธารณะ

2. แนวคิดของทิตินา แชมมณี (2545) และ Bittel (1978) สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของระบบ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต 4) ผลลัพธ์ 5) ข้อมูลป้อนกลับ

3. แนวคิดของ Smith (1978) และ Edwards (1985) สามารถสังเคราะห์การพัฒนากระบวนการประกอบด้วย 1) การวางแผนระบบ 2) การศึกษาและวิเคราะห์ระบบ 3) การออกแบบระบบ 4) การพัฒนาและการประเมินระบบ 5) การนำระบบไปใช้

4. จากการศึกษากระบวนการพัฒนาครูจากนักวิชาการ เช่น ญัณฐพันธ์ เขจรนันท์ (2545) ธารพรพร ลัตยารักษ์ (2548) Bishop (1997) พบว่า กระบวนการพัฒนาครู มี 4 กระบวนการ รายละเอียดดังนี้

4.1 หาความต้องการจำเป็นในการพัฒนา การหาความต้องการพัฒนาเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ตัวครูเองต้องมีความต้องการที่จะพัฒนา ความต้องการการพัฒนาที่สอดคล้องกันระหว่างสภาพความขาดแคลนกับสภาพที่ต้องการ เพื่อพัฒนาระบบในหน่วยงานแหล่งข้อมูลข่าวสารที่สำคัญคือ แผนกำลังคน

4.2 ขั้นตอนการวางแผน การวางแผนจะต้องเตรียมการล่วงหน้าก่อนเริ่มปฏิบัติงานและเป็นการตกลงร่วมมือระหว่างผู้ปฏิบัติงานและผู้บังคับบัญชา โดยกำหนดเป้าหมาย วินิจฉัยและการวิเคราะห์กำหนดความต้องการ การกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดประเด็น กำหนดวิธีการในการพัฒนา การกำหนดบทบาทของผู้รับผิดชอบขององค์การในการพัฒนาบุคลากร

4.3 ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนาครู นำเอาโครงการไปปฏิบัติ เป็นการรวบรวมเอากิจกรรมต่างๆ ในแผนการพัฒนากำหนดการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายต่างๆ ที่ตั้งไว้ และให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้รับมอบหมาย

4.4 ขั้นตอนติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การประเมินโครงการที่ทำบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้มาพิจารณาอย่างมีหลักเกณฑ์และมีการประเมินผล 4 ระยะ ได้แก่ ระยะก่อน ระหว่าง หลัง และติดตามผลเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการพัฒนาบุคลากรที่มีความสำคัญในรายละเอียดต่างๆ ซึ่งจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อวิเคราะห์ดูว่าในการพัฒนาดังกล่าวประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด คำนวณค่าใช้จ่ายที่ต้องลงทุนไปหรือไม่

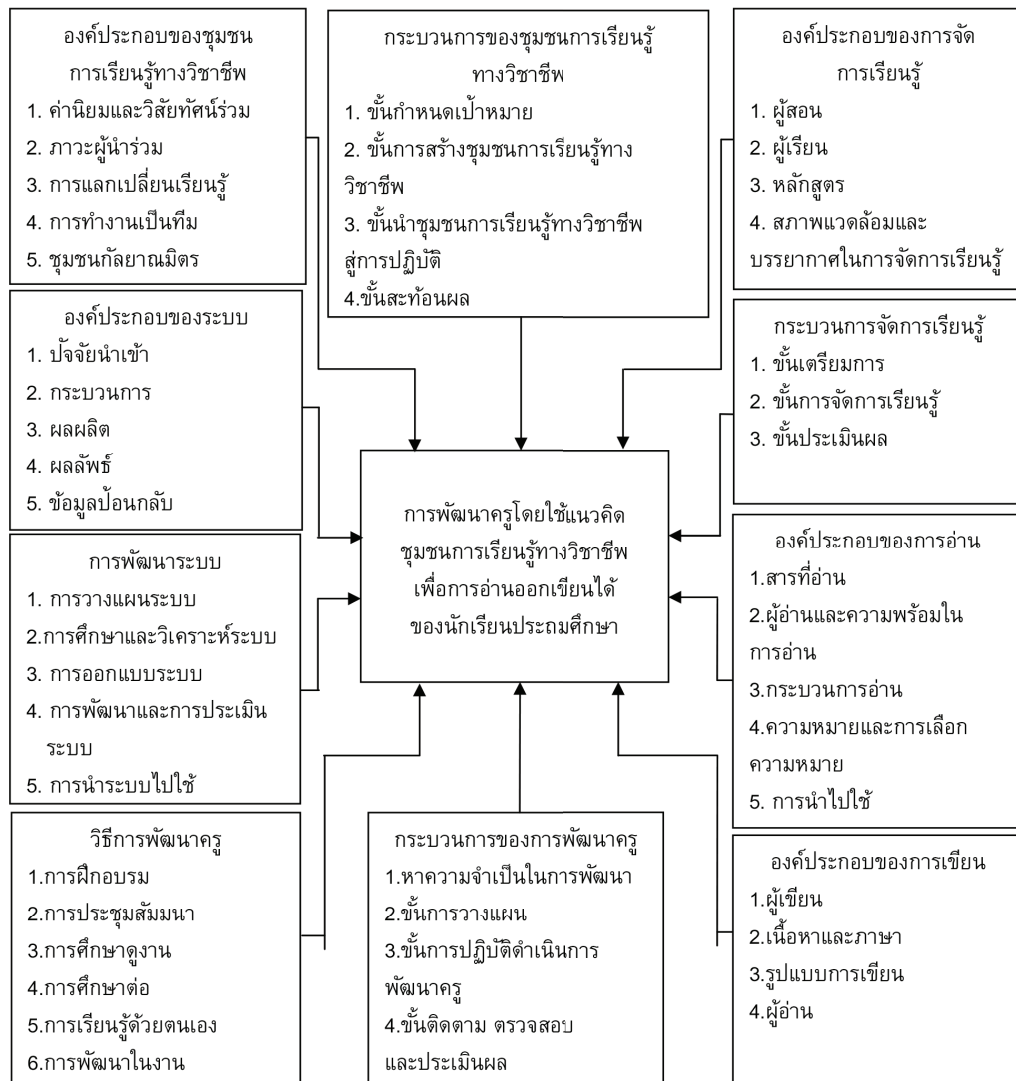
5. แนวคิดของจันทานี สงวนนาม (2545) อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์ (2547) และสมชาติ กิจยรรยง และอรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2550) สามารถสังเคราะห์วิธีการพัฒนาครู ประกอบด้วย 1) การฝึกอบรม 2) การประชุมสัมมนา 3) การศึกษาดูงาน 4) การศึกษาต่อ 5) การเรียนรู้ด้วยตนเอง 6) การพัฒนาในงาน

6. แนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2541) สุวิมล ว่องวาณิช (2543) สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ผู้สอน 2) ผู้เรียน 3) หลักสูตร 4) สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้และขั้นตอนกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ของนักวิชาการ เช่น อารัง บัวศรี (2542) อาทิตยา ปัญญา (2556) พบว่า ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ได้ 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนเตรียมการสอน 2) ขั้นตอนจัดการเรียนรู้ 3) ขั้นตอนประเมินผล

7. แนวคิดของวันนะ บุญจับ (2541) กระทรวงศึกษาธิการ (2548) สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบกระบวนการอ่าน ประกอบด้วย 1) สารที่อ่าน 2) ผู้อ่าน และความพร้อมในการอ่าน 3) กระบวนการอ่าน 4) ความหมายและการเลือกความหมาย 5) การนำไปใช้

8. แนวคิดของสนธิ์ ฉิมเล็ก (2540) กองพล เคลือบพณิชกุล (2542) วรณีย์ โสภประยูร (2544) สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบกระบวนการเขียน ประกอบด้วย 1) ผู้เขียน 2) เนื้อหาและภาษา 3) รูปแบบการเขียน 4) ผู้อ่าน สรุปเป็นภาพที่ 1 ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research & Development: R & D) มีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา โดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและสังเคราะห์องค์ประกอบ ยืนยันองค์ประกอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบประเมินองค์ประกอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของ Likert's scale แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 28,358 คน ครูโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 282,693 คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 763 คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling technique) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert's scale แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ได้ค่าความยากง่าย 0.80 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.23-0.97 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา โดยนำองค์ประกอบของระบบ ผลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร การวิเคราะห์ระบบ มาใช้เป็นข้อมูลเพื่อนำมาพัฒนาเป็นแนวทางในการออกแบบระบบ ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบประเมินผลระบบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของ Likert's scale แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ระยะที่ 2 ประเมินผลการใช้ระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่นำระบบไปใช้ จำนวน 1 โรง โดยใช้เทคนิคการเลือกแบบเจาะจง กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูโรงเรียนบ้านนาแบก จำนวน 11 คน นักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 75 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบทดสอบแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู และแบบสอบถามความพึงพอใจ

ผลการวิจัย

1. การพัฒนาระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยดังนี้

1.1 องค์ประกอบของระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบหลักของระบบการพัฒนาคูโดยใช้แนวคิดชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

องค์ประกอบหลัก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับของความเหมาะสม
1. ปัจจัยนำเข้า (Input)	4.78	0.44	มากที่สุด
2. กระบวนการ (Process)	4.76	0.46	มากที่สุด
3. ผลผลิต (Output)	4.72	0.49	มากที่สุด
4. ผลลัพธ์ (Outcome)	4.94	0.11	มากที่สุด
5. ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)	4.74	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบหลักของระบบการพัฒนาคูโดยใช้แนวคิดชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา พบว่า โดยรวมผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าองค์ประกอบหลักของระบบ ด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และข้อมูลป้อนกลับ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยองค์ประกอบหลักด้านผลลัพธ์ มีความเหมาะสมสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.94) และองค์ประกอบหลักด้านผลผลิต มีความเหมาะสมต่ำที่สุด ($\bar{X}$ = 4.72)

1.2 สภาพปัจจุบันของระบบการพัฒนาคูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของ การพัฒนาคูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามองค์ประกอบหลัก

องค์ประกอบหลัก	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PIN Modified	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสภาพปัจจุบัน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสภาพที่พึงประสงค์		
1. ปัจจัยนำเข้า	3.11	0.82	ปานกลาง	4.64	0.37	มากที่สุด	0.49	5
2. กระบวนการ	2.76	0.80	ปานกลาง	4.49	0.38	มาก	0.63	2
3. ผลผลิต	3.06	0.77	ปานกลาง	4.61	0.43	มากที่สุด	0.51	4
4. ผลลัพธ์	2.90	0.79	ปานกลาง	4.65	0.42	มากที่สุด	0.60	3
5. ข้อมูลป้อนกลับ	2.78	0.96	ปานกลาง	4.72	0.42	มากที่สุด	0.70	1

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการพัฒนาคูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันการพัฒนาคูโดยใช้แนวคิดชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพปัจจุบันการพัฒนาคูสูงสุดที่สุด คือ ปัจจัย

นำเข้า ($\bar{X} = 3.11$) ต่ำที่สุด คือ กระบวนการ ($\bar{X} = 2.76$) และสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาครูสูงสุด คือ ข้อมูลป้อนกลับ ($\bar{X} = 4.72$) ต่ำที่สุด คือ กระบวนการ ($\bar{X} = 4.49$)

1.3 ระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ระบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ของระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำแนกตามองค์ประกอบหลักของระบบ

ข้อ ที่	รายการประเมิน	N = 9							
		เหมาะสม		แปลผล	เป็นไปได้		แปลผล	เป็นประโยชน์	
		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.
1	ด้านปัจจัยนำเข้า	4.69	0.16	มากที่สุด	4.94	0.56	มากที่สุด	4.89	0.06
2	ด้านกระบวนการ	4.63	0.08	มากที่สุด	4.74	0.52	มากที่สุด	4.93	0.04
3	ด้านผลผลิต	4.63	0.14	มากที่สุด	4.81	0.09	มากที่สุด	4.90	0.05
4	ด้านผลลัพธ์	4.58	0.22	มากที่สุด	4.83	0.17	มากที่สุด	4.97	0.06
5	ด้านข้อมูลป้อนกลับ	4.61	0.30	มากที่สุด	4.78	0.29	มากที่สุด	4.87	0.14

จากตารางที่ 3 พบว่า ระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำแนกตามองค์ประกอบหลักของระบบ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเหมาะสมสูงสุด คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X} = 4.69$) ความเหมาะสมต่ำที่สุด คือ ด้านผลลัพธ์ ($\bar{X} = 4.58$) ด้านความเป็นไปได้สูงสุด คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X} = 4.94$) ความเป็นไปได้ต่ำที่สุด คือ ด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 4.74$) ส่วนด้านเป็นประโยชน์สูงสุด คือ ด้านผลลัพธ์ ($\bar{X} = 4.97$) เป็นประโยชน์ต่ำที่สุด คือ ด้านข้อมูลป้อนกลับ ($\bar{X} = 4.87$)

2. ประเมินระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา โดยนำระบบไปใช้กับครู พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้สูงขึ้น

2.1 ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ก่อนและหลังการอบรม

การอบรมพัฒนาครู	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p-Value
ก่อน	11	19.55	2.46	15.429 *	0.000
หลัง	11	25.82	1.40		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ก่อนและหลังการพัฒนา

ข้อที่	รายการประเมิน	ก่อนการพัฒนา			หลังการพัฒนา		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	ครูมีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการอ่านออกเขียนได้	3.25	0.35	ปานกลาง	4.50	0.35	มาก
2	ครูมีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน	3.17	0.47	ปานกลาง	4.75	1.12	มากที่สุด
3	ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน	3.19	0.09	ปานกลาง	4.75	0.00	มากที่สุด
4	ครูมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน	3.33	0.24	ปานกลาง	4.67	0.24	มากที่สุด
5	ครูมีความสามารถในการวัดผลประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน	3.25	0.12	ปานกลาง	4.75	0.35	มากที่สุด
เฉลี่ย		3.23	0.14	ปานกลาง	4.70	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูผู้สอนมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาในทุกๆ ด้าน โดยก่อนการพัฒนาครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้สูงสุด คือ ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ($\bar{X} = 3.33$) ต่ำที่สุด คือ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ($\bar{X} = 3.17$) ส่วนหลังการพัฒนา ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้สูงสุด คือ

ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน ประถมศึกษา ($\bar{X}$ = 4.75) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ($\bar{X}$ = 4.75) ด้านการวัดผลประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ($\bar{X}$ = 4.75) และต่ำที่สุด คือ ด้านพัฒนาหลักสูตรเพื่อการอ่านออกเขียนได้ ($\bar{X}$ = 4.50)

2.3 ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการใช้ระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา จำแนกตามลักษณะการทำงานของระบบด้านองค์ประกอบหลัก

ที่	รายการ	ความพึงพอใจ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	4.75	0.23	มากที่สุด
2	ด้านกระบวนการ (Process)	4.88	0.27	มากที่สุด
3	ด้านผลผลิต (Output)	4.96	0.08	มากที่สุด
4	ด้านผลลัพธ์ (Outcome)	5.00	0.00	มากที่สุด
5	ด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)	4.82	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.81	0.20	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า ความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านผลลัพธ์ ($\bar{X}$ = 5.00) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X}$ = 4.75)

2.4 นักเรียนประถมศึกษามีความสามารถด้านการอ่านออกเขียนได้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบคะแนนการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ก่อนและหลังเรียน

การพัฒนา	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p-Value
ก่อนเรียน	75	32.01	4.16	21.26 *	0.000
หลังเรียน	75	47.45	3.97		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลการประเมินการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนาระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 องค์ประกอบของระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบหลักด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลลัพธ์ และด้านข้อมูลป้อนกลับ สอดคล้องกับศรีฐาน สุขวงศ์ (2554) ได้วิจัยการพัฒนาระบบการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว พบว่า ระบบการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาวที่เหมาะสมประกอบด้วย 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) 2) ด้านกระบวนการ (Process) 3) ด้านผลผลิต (Output) ด้านข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) สอดคล้องกับชูชาติ แก้วนอก (2557) ได้ทำการวิจัย การพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา โครงสร้างของระบบ ประกอบด้วย ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยส่งออก ด้านข้อมูลป้อนกลับ และด้านสภาพแวดล้อม องค์ประกอบดังกล่าวนี้จะนำไปสู่ระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา ซึ่งสถานศึกษาระดับประถมศึกษาสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาครู ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนให้อ่านออกเขียนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพราะว่า ระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา จะช่วยให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ตั้งแต่ขั้นการเตรียมการ ขั้นการจัดการเรียนรู้และขั้นการวัดผลประเมินผล โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา พบว่า ในภาพรวมสภาพปัจจุบันมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์มีความพึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูยังขาดการต่อเนื่องในการพัฒนา ครูประสบปัญหาในการออกแบบการเรียนรู้ ขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ กระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ การสอนขาดการบูรณาการ ขาดการใช้สื่อการสอน ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนเชิงลึกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริรัตน์ จำแนกสาร (2556, น. 224 - 229) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรู้การอ่านของนักเรียน พบว่า กลวิธีการสอนของครูมีความสำคัญต่อการพัฒนาการรู้การอ่านของนักเรียนในประเทศไทย และปัญหาความไม่ต่อเนื่องของกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู ขาดการแลกเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้และปัญหาการปฏิบัติการสอนจริง ดังนั้น ครูควรได้รับการพัฒนาโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน เนื่องจากชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ครูได้มีการแลกเปลี่ยน เพื่อสะท้อนการปฏิบัติงานสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรลักษณ์ ชูกำเนิดและเอกรินทร์ สังข์ทอง (2557) ที่กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพส่งผลดีต่อผู้เรียน กล่าวคือ ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนด้านการอ่าน และ Kenoyer (2012, p. 296) ได้ศึกษาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนเอกชน ประเทศอียิปต์ พบว่า ครูมีวิสัยทัศน์ร่วมกันในการปฏิบัติงานของตนเอง โดยเน้นที่การเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมบัติ นพรักและคณะ (2557) ได้ทำการวิจัยรูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า ครูตั้งใจมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง การเสริมพลังการเรียนรู้ของครูและการพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน ความร่วมมือของชุมชนในการพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ช่วยให้ครูมีการทำวิจัยในการพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.3 ระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษาได้ผ่านการตรวจสอบระบบและคู่มือการใช้ระบบจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งด้านเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความเหมาะสม สอดคล้องกับบริตนะ บัวสนธิ์ (2550, น. 240 - 244) ที่ได้

นำเสนอเกณฑ์หรือมาตรฐานสำหรับประเมินระบบการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานด้านเป็นประโยชน์ (Utility Standards) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) และมาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพงศ์ ทับสุลี (2559, น. 387) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาระบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมงานเป็นฐานสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ระบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมงานเป็นฐานสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ผ่านการตรวจสอบระบบการนิเทศภายในและคู่มือการใช้ระบบจากผู้เชี่ยวชาญมีมาตรฐานด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ ทั้งนี้เนื่องจากระบบที่ผ่านการตรวจสอบด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ สามารถตอบสนองความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของครู ครูสามารถนำระบบไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. จากการนำระบบการพัฒนาคู่มือโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นไปใช้ พบว่า คะแนนหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการพัฒนาคู่มือโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา สอดคล้องกับเด่นศักดิ์ หอมหวาน (2557, น. 200 – 203) ได้ทำการวิจัยการพัฒนากลยุทธ์เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้สอนระดับอนุปริญาในวิทยาลัยชุมชน ที่พบว่า ผู้เข้ารับการพัฒนา มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการเรียนรู้และเจตคติต่อโครงการหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านพฤติกรรมจัดการการเรียนรู้หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของยอดอนงค์ จอมหงส์พิพัฒน์ (2553) ได้ทำการวิจัยการพัฒนโปรแกรมพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อนำระบบการพัฒนาคู่มือโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษาไปใช้กับสถานศึกษาพบว่า ระบบดังกล่าวส่งผลให้เกิดการพัฒนาทั้งในด้านครูและนักเรียนดังนี้ คือ 1) ครูมีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน 2) ครูมีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน 3) ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน 4) ครูมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน 5) ครูมีความสามารถในการวัดประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน สอดคล้องกับนันทกา วารินัน (2557) ได้ทำการวิจัยรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นสามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และหลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สูงขึ้น ด้านผลลัพธ์ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีความพึงพอใจต่อระบบการพัฒนาคู่มือโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 2) นักเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ช่วยให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านออกเขียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Nadine Bryce (2011) ได้ศึกษาสิ่งที่กระตุ้นการอ่านหนังสือวิทยาศาสตร์ในระดับชั้นประถมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า การจัดการเรียนรู้นั้นต้องไม่ยึดหนังสือเรียนในการจัดการเรียนการสอนเพียงอย่างเดียว ควรมีการสอนให้นักเรียนมีประสบการณ์จริง ได้ฝึกปฏิบัติจริงและคอยสังเกตว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่นักเรียนให้ความสนใจในบทเรียนนั้นๆ และสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน การจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับปองทิพย์ เทพอารีย์ (2557)

ได้ทำการวิจัยการพัฒนาแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา พบว่า ครูประถมศึกษา มีการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สูงขึ้นและสอดคล้องกับสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (2557) ที่พบว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสามารถแก้ไขปัญหาการอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาได้

บทสรุป

การพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษาเป็นการพัฒนาครู เพื่อให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน เป็นการยกระดับงานวิชาการและยกระดับมาตรฐานวิชาชีพของครู ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สามารถนำระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษาไปใช้ในการพัฒนาครู เพื่อให้ครูดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 สถานศึกษา สามารถนำระบบการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษาไปใช้ และให้ครูผู้สอนรายงานความก้าวหน้าในการพัฒนาตนเองในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างต่อเนื่อง

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดเวทีสะท้อนผลการปฏิบัติแก่ครูผู้สอน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคและนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ตลอดจนแลกเปลี่ยนความสำเร็จร่วมกัน

2. ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

2.1 ภายหลังการนิเทศภายใน ครูควรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสมาชิกภายในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านกิจกรรม After Action Review เพื่อสะท้อนจุดเด่น จุดด้อยในการจัดการเรียนรู้ของครู ให้ครูที่ได้รับการนิเทศนำไปปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ครูควรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการพัฒนาบทเรียนด้วยกิจกรรม Lesson study เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและการวัดผลประเมินผล เพื่อนำไปแก้ไขปัญหการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาโปรแกรมการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ต่อไป

3.2 ควรมีการศึกษาการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสังกัดอื่น เช่น สังกัดโรงเรียนเอกชน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์,
- กองพล เคลือบพณิชกุล. (2542). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศรีอนันต์การพิมพ์.
- ชูชาติ แก้วนอก. (2557). *การพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ กศ.ด.). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม.
- ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์. (2545). *กลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์กร*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เพิร์ดเน็ท.
- ณัฐพงศ์ ทับสุลี. (2559). *การพัฒนาระบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมงานเป็นฐานสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหาร และ พัฒนาการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เด่นศักดิ์ หอมหวาน. (2557). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้สอนระดับอนุบาลในวิทยาลัยชุมชน*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ทิศนา แคมมณี. (2545). *การคิดและการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ธารพรพร สัตยารักษ์. (2548). *หลักการและมุมมองจากมืออาชีพ (HUMAN RESOURCE MANAGEMENT)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรัส บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- นันทกา วารินัน. (2557). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาแพงเพชร เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการการศึกษาและเรียนรู้). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). *การพัฒนาการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- ปองทิพย์ เทพอารีย์. (2557). *การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ.
- พาวินา วงศ์เลขา. (2558). *สพฐ. พลิกโฉมโรงเรียนมุ่งเป้า ป.1 อ่านเขียนได้*. เดลินิวส์. 16 มิถุนายน 2558. สืบค้น 1 กรกฎาคม 2559, จาก <https://www.dailynews.co.th/education/328476>
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. (2557). *ชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์*. ข่าวประกันคุณภาพ การศึกษา, ฉบับที่ 307 มีนาคม 2557. สืบค้น 2 กันยายน 2559, จาก www.qa.kmutnb.ac.th
- มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2556). *การจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา ขั้นพื้นฐานให้เกิดความรับผิดชอบ*. สืบค้น 9 สิงหาคม 2559, จาก <http://tdri.or.th/wp-content/uploads/2014/03/Final-Paper.pdf>
- ยอดอนงค์ จอมหงส์พิพัฒน์. (2553). *การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2550). *ทิศทางและอาณาบริเวณการประเมิน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณิ โสัมประยูร. (2554). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- วรลักษณ์ ชูกำเนิด และ เอกรินทร์ ลังษ์ทอง. (2557). องค์ประกอบด้านพื้นที่การเรียนรู้ของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพครู บริบทโรงเรียนในประเทศไทยมีแนวทางการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์.
- วัฒนะ บุญจับ. (2541). ศาสตร์แห่งการใช้ภาษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). ประชุมวิชาการตลาดนัดความดีสู่การ พัฒนาจิตบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ ภายใต้ันวัตกรรมระบบครอบครัวเสมือน เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในปี มหามงคล 86 พรรษา: ปาฐกถาพิเศษ: PLC สู่สถานบริการและชุมชน. 2 ธันวาคม 2556 โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.
- ศรีฐาน สุขะวงศ์. (2554). การพัฒนาระบบการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่ง ชาติลาว. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาบริหารและพัฒนการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริรัตน์ จำแนกสาร. (2556). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรู้ การอ่านของนักเรียนอายุ 15 ปีในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาศาสตรดุษฎี บัณฑิต สาขาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. (2548). ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูและบุคลากร ทางการศึกษาปี 2549 – 2551. กรุงเทพฯ: สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สนิท จิมเล็ก. (2540). พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). พิษณุโลก: ฝ่ายเอกสารตำราสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สมชาติ กิจยรรยง และอรจรี ณ ตะกั่วทุ่ง. (2550). เทคนิคการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคูลากรอย่าง มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- สมบัติ นพรัก, สำราญ มีแจ้ง, เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, อมรัตน์ วัฒนาธร และชานาญ ปาณางษ์. (2557). รูปแบบการพัฒนาคูและผู้บริหารสถานศึกษาแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานใน โรงเรียน ขนาดเล็ก: กรณีศึกษาของจังหวัดพิษณุโลก. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สืบค้น 1 กรกฎาคม 2559, จาก https://www.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/21952
- สุวิมล ว่องวานิช. (2543). รายงานการวิจัยและพัฒนาระบบประเมินผลภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: สำนักงานกฤษฎีกา.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2557). เป็ด 6 อุปสรรคในการทำงานของ ครูไทย. สืบค้น 20 สิงหาคม 2559, จาก <http://www.qlf.or.th/Home/Contents/571>
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา . (2559). คู่มือเครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะ การอ่านและการเขียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6. สืบค้น 5 สิงหาคม 2559, จาก <http://www.yst1.go.th/forum.php?mod=viewthread&tid=779>
- อาทิตยา ปัญญา. (2556). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก. (วิทยานิพนธ์ ปริญญา ศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อาภรณ์ ภูววิทยพันธุ์. (2547). กลยุทธ์หมดเด็ดยุติใจลูกน้อง. กรุงเทพฯ: เนชั่นบุ๊คส์.
- Bishop, I. T. (1997). *Staff Development and Instructional Improvement: Plan and Procedure*. Boston: Allen and Bacon.
- Bittel, L. R. (1978). *Encyclopedia of Profession Management*. New York: McGraw-Hill.
- Bryce N. (2011). *Meeting the Reading Challenges of Science Textbooks in the Primary Grades*. Retrieved October 8, 2015, from <http://www.reading.org/publications/index.html>

- Bryk, A., Camburn, E., & Louise, K. S . (1999). Professional Learning in Chicago Elementary School: Facilitating Factors and Organizational Consequences. *Educational Administration Quarterly*, 35, 751-781.
- Darling-Hammond, L., & Rothman, R. (2011). *Teacher and Leader Effectiveness in High Performing Education Systems*. Washington, DC: Stanford Center for Opportunity Policy in Education.
- Edwards, P. (1985). *Systems Analysis, Design and Development: With Structured Concepts*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Hord, S. M. (1997). *Professional learning communities: Communities of inquiry and improvement*. Austin: Southwest Educational Development Laboratory.
- Kenoyer, F. E. (2012). *Case study of professional learning community characteristics in an Egyptian private school*. (Dotorate's Degree). USA: Columbia International University.
- Lewis, M., & Andrews, D. (2004). *Building sustainable futures: Emerging understandings of the significant contribution of the professional learning community*. Improving Schools.
- Smith, W. A. (1978). *System concept, total encyclopedia of professional management*. New York: McGraw-Hill.